

Profiel doelgroep nieuwe woonvorm Hoofdweg

Inleiding

Hieronder leest u een beschrijving van de mensen voor wie de gemeente, 6 zorginstellingen en Lefier een nieuwe woonvorm willen starten aan de Hoofdweg 143a. Kortgezegd gaat het om een kleine groep mensen in de gemeente Groningen waar de bestaande vormen van wonen (nog) niet bij passen. Om allerlei redenen zijn deze mensen buiten onze maatschappij beland en leven zij veelal in onmenselijke omstandigheden. Wat zij nodig hebben is een thuis. Een eigen plek zonder al te veel sociale prikkels waar ze tot rust kunnen komen.

De woonvorm is nadrukkelijk niet voor mensen die een gevaar voor zichzelf en/of hun omgeving zijn. En ook niet voor gezinnen met kinderen en jonge mensen.

Onderstaande beschrijving is de kennis die de betrokken organisaties op dit moment hebben. En is gebaseerd op kennis van de mensen die momenteel dak- en/of thuisloos zijn in Groningen. En op ervaringen in soortgelijke woonvormen elders.

Mensen

Om allerlei redenen is iemand ooit in crisis en vervolgens van kwaad tot erger geraakt. Zo past hij/zij in geen enkele bekende vorm van wonen, opvang of begeleid wonen.

Wie nergens past en buiten de maatschappij staat, gaat zich uiteindelijk 'onmaatschappelijk' gedragen. Als je moet knokken voor je plek en bestaansrecht, laat je ander gedrag zien dan als je een eigen plek hebt in een rustige woonomgeving.

De mannen en vrouwen voor wie de nieuwe woonvorm aan de Hoofdweg bedoeld is, leven dus noodgedwongen, met al hun problemen, in onmenselijke omstandigheden. Voor hen is de nachtopvang geen geschikte plek. Wat zij nodig hebben is een thuis, een eigen plek zonder al te veel sociale prikkels, waar zij kunnen stabiliseren en een menswaardig bestaan kunnen leiden.

In je eigen huis kun je desnoods de hele dag op je orgeltje spelen, zonder anderen tot overlast te zijn. In je eigen huis kun je veilig huilen en je weer mens voelen.

Willem

Willem is een man van middelbare leeftijd die zijn kinderen al jaren niet meer gezien heeft. Hij heeft een verslaving en omdat hij de wereld anders beleeft, is het voor hem moeilijk om samen te leven met anderen.

Willem heeft twee kanten. Hij is heel gemotiveerd om iets op te bouwen zodat zijn kinderen trots op hem kunnen zijn. Daarbij is hij rustig en vrijgevig. Wat hij wél heeft, deelt hij met anderen die het ook hard nodig hebben.

Zijn andere kant helpt hem te overleven op straat. In de overlevingstand geeft hij mensen al snel de indruk dat hij agressief is. Veel instellingen kunnen niet met Willem uit de voeten en hij wordt geweigerd. Als we hem vragen wat hij nodig heeft, geeft Willem aan dat hij een huis wil. Hij is moe van het overleven op straat. Hij slaapt bijna niet, omdat hij geen eigen plek heeft. Een eigen huis zou hem de kans geven om tot rust te komen en van daaruit zijn leven op orde te krijgen en iets op te bouwen.

Profiel woonvorm Hoofdweg

Het profiel van het merendeel van de bewoners is: alleenstaande man van rond de 40, met een verleden van woonoverlast, terwijl hij de gebruikelijke vormen van (begeleid) wonen mijdt of afwijst. In het algemeen blijken vrouwen met complexe problematiek zich beter en langer alleen te redden.

In de woonvorm streven we naar een bewonersgroep met een zo divers mogelijk profiel: mannen en vrouwen, met een westerse en niet-westerse culturele achtergrond.

Een bewoner kan een of meer van de volgende kenmerken hebben: psychiatrische aandoeningen, een verstandelijke beperking, verslaving, een justitieel verleden en sociaal-emotionele stress.

Profielkenmerken van een bewoner zijn daarnaast dat hij/zij in staat is om zelfstandig een huishouding te voeren, een vorm van begeleiding accepteert en in de woonvorm wil wonen.

Wat betekent onmaatschappelijk?

De potentiële bewoners van de woonvorm aan de Hoofdweg zijn individualisten, die het best gedijen met sociale ruimte om zich heen. Uit evaluaties van soortgelijke woonvormen elders blijkt dat de rust van een eigen plek een positief effect heeft op het gedrag van de bewoner. Het onmaatschappelijke van de doelgroep zit dus niet zozeer in het gedrag, als wel in het niet mee willen of kunnen in de reguliere maatschappelijke systeemprocessen: je ergens moeten inschrijven, bijstand of toeslagen aanvragen, huur betalen, financieel beheer accepteren, etc. In de nieuwe woonvorm aan de Hoofdweg zal hiervoor aandacht en begeleiding komen vanuit de betrokken zorginstellingen.

Aandacht en toezicht

Dat de nieuwe woonvorm aan de Hoofdweg een succes wordt is heel belangrijk voor alle betrokkenen, niet in de laatste plaats voor de bewoners zelf. Het gezamenlijke streven is gericht op herstel en normalisering.

De sociaal beheerder die zelf op het terrein komt te wonen, is de eerstaangewezen persoon om te zorgen voor rust en stabiliteit. Daarnaast leveren de 6 betrokken zorginstellingen met hun expertise een vangnet om ervoor te zorgen dat de bewoners zo gezond mogelijk blijven en de behandeling krijgen die eventueel nodig is. Deze professionals zijn direct betrokken bij het reilen en zeilen in de woonvorm. Mocht zich een incident voordoen, dan wordt meteen actie ondernomen om erger of herhaling te voorkomen.

'Aan de voorkant' zijn deze professionals ook verantwoordelijk voor zorgvuldige screening van de mogelijke bewoners. Belangrijk criterium is dat van hem/haar geen agressief of ander overlastgevend gedrag te verwachten is. De samenwerkende partijen zien hierop toe: wie dat toch niet blijkt te kunnen en grenzen overschrijdt, moet vertrekken.

Geen verplichtingen, wel mogelijkheden

Het wonen in de woonvorm kent geen verplichtingen, zoals deelname aan een bewonersoverleg, groepsactiviteiten of dagbesteding. Iets moeten en in een groep functioneren past niet bij deze bewoners; het zijn individuen, die hier eindelijk menswaardig kunnen wonen en op zichzelf zijn. Dat wil niet zeggen dat er geen verandering of ontwikkeling mogelijk is voor deze mensen. WerkPro heeft veel ervaring met dagbesteding voor doelgroepen en weet dat je mensen nooit moet opgeven. Voor wie na verloop van tijd iets kan en wil doen, zijn er mogelijkheden op het terrein en/of elders bij WerkPro. Denk aan onderhoud van het terrein, het schoonhouden van de omgeving of het aanleggen van een (moes)tuin. Hiervan kennen we mooie voorbeelden in andere soortgelijke woonvormen.

Ervaringen soortgelijke woonvormen in Nederland en Denemarken

Uit de evaluaties tot nu toe blijkt dat:

- bewoners deze vorm van huisvesting positief waarderen: zij komen tot rust in een stabiele woonsituatie, die ruimte biedt voor hun afwijkende leefstijl;
- bijna de helft van de bewoners duidelijk opknapt in gedrag;
- deze woonvorm een belangrijke bijdrage kan leveren aan het verminderen van burenoverlast in woonbuurten;
- betrokken partijen positief zijn over deze woonvorm: bewoners, hulpverleners, woningcorporaties, gemeenten én burgers/buurtbewoners.